

Vård- och omsorgsförvaltningen

Datum
2020-10-08**Sammanträdande organ**

Vård- och omsorgsnämnden

Tid

2020-10-15 kl. 9:00

Plats**Duveholmsgymnasiets aula (direkt till höger efter entrén)**

Nr	Ärende	Beteckning	Föredragande	Sidnr
1	Upprop			
2	Val av justerare			
3	Fastställande av dagordning			
4	Redovisning av delegationsbeslut			2.
5	Ombudgetering av investeringar år 2020	VON/2019:57	Marie Myrbeck	3.
6	Åtterrapportering av särskilt utredningsuppdrag om Malmgården	VON/2018:43	Lars Carlberg	4.
7	Meddelanden			10.

Ulrica Truedsson (S)
OrdförandeFörhinder anmäls till Mona Kjellström 0150-578 14 mona.kjellstrom@katrineholm.se**Direkt efter sammanträdet gör vi ett studiebesök på Dufvegården.****Av hänsyn till våra allergiker. Kom doftfri!****Kommande sammanträdesdagar år 2020**

EU torsdagar kl. 13.15-15.00 Lokal: Yngaren 2	Beredning torsdagar kl. 13.15-15.00 Lokal: Yngaren 2	Vård- och omsorgsnämnd torsdagar kl.13.15 Lokal: Yngaren 1 & 2
8 oktober	29 oktober	19 november
5 november	26 november	17 december
10 december		

Vård- och omsorgsförvaltningen

Lednings- och verksamhetsstöd

Datum
2020-10-07

Vår beteckning

Vår handläggare
Mona KjellströmErt datum
Er beteckning

Vård- och omsorgsnämnden

Redovisning av delegationsbeslut

Vård- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner redovisningen av delegationsbesluten.

Sammanfattning av ärendet

Nedan redovisas beslut som har fattats med stöd av gällande delegation på nämndens vägnar.

Tjänstemannabeslut

Datum, §	Typ av beslut	Beslutande
2020-09-01--30	Bostadsanpassningsbidrag	Handläggare
2020-09-01--30	Färdtjänst	Handläggare
2020-09-01--30	Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade	Handläggare
2020-09-01--30	Socialtjänstlagen	Handläggare

Vård- och omsorgsförvaltningen

Lednings- och verksamhetsstöd

Datum
2020-10-05Vår beteckning
VON/2019:57 - 042Vår handläggare
Marie Myrbeck, controllerErt datum
Er beteckning

Vård- och omsorgsnämnden

Förslag om ombudgetering av investeringar år 2020

Vård- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar att godkänna förslaget till ombudgetering av investeringar för 2020.

Sammanfattning av ärendet

I årets investeringsbudget finns 200 tkr avsatta för brandsäkerhet. Förvaltningens ekonomiska uppföljning visar att det finns ett överskott gällande brandsäkerhet då planerade insatser är av sådan karaktär att de i huvudsak belastar driftsbudgeten.

Vård- och omsorgsförvaltningen föreslår därför att 200 tkr ombudgeteras till annat prioriterat säkerhetsarbete i form av inköp av medicinskåp med möjlighet att logga användare.

Anna-Lena Ramstedt
FörvaltningschefMarie Myrbeck
Controller

Beslutet skickas till: Controller, ekonom, VC äldreomsorg, akten

Vård- och omsorgsförvaltningen

Lednings- och verksamhetsstöd

Datum
2020-10-07Vår beteckning
VON/2018:43 - 710Vår handläggare
Lars CarlbergErt datum
Er beteckning

Vård- och omsorgsnämnden

Förslag om omvandling av Malmgården särskilda boende för äldre till trygghetsboende

Vård- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden föreslår kommunstyrelsen besluta att Malmgården i framtiden ska användas som trygghetsboende utan biståndsbeslut.

Den nuvarande verksamheten särskilt boende för äldre stängs och kvarvarande brukare på Malmgården erbjuds annat boende. Processen startar omgående och skall vara slutförd senast 2020-12-31.

Sammanfattning av ärendet

Kommunstyrelsen har i planeringsdirektivet för 2021 (KS 2020-05-27, §85) gett vård- och omsorgsnämnden och KFAB uppdraget att utreda möjligheten att omvandla äldreboendet Malmgården från vårdboende till trygghetsboende.

Boendeformen *trygghetsboende* är avsedd för äldre som är för friska för särskilt boende för äldre i formen omvårdnadsboende, men som vill ha mer trygghet och social samvaro än vad de kan få i sitt nuvarande hem. Vård- och omsorgsförvaltningen välkomnar initiativ att skapa trygghetsboenden. Vi ser att det både i ansökningar och utredningar om bistånd och särskilt boende ofta uttrycks ett behov av tryggare och bättre anpassade boendemiljöer, med möjlighet till mer socialt liv. Trygghetsboende är då ett lämpligt mellansteg mellan olika boendeformer.

Vård- och omsorgsförvaltningens utredning föreslår att Malmgården i framtiden ska omvandlas till trygghetsboende utan biståndsbeslut i stället för nuvarande särskilt boende för äldre (SÄBO). Utredningen visar också att omvandlingen bör starta förhållandevis skyndsamt. Detta då det inte är möjligt att utan stora investeringar uppfylla nuvarande brandskydds- och hygienbestämmelser för särskilt boende för äldre med biståndsbeslut. Nuvarande verksamhet med endast en avdelning av två i drift är kostsam i förhållande till antalet brukare. Förhöjd bemanning nattetid krävs utifrån brandskydd. Förvaltningen har även sett problem med att upprätthålla kvalitet i omvårdnadsarbetet.

Att omvandla Malmgården till trygghetsboende skulle betyda att kommunen behåller samhällsservice i kransorter samt följer riktlinjer om att boenden för äldre ska vara jämnt fördelade över hela kommunen.

Under utredningen har vård- och omsorgsförvaltningen kommunicerat med KFAB.

Ärendets handlingar

- Utredning rörande omvandling av Malmgården SÄBO till Trygghetsboende, 2020-10-02

Ärendebeskrivning

Boendeformen *trygghetsboende* är avsedd för äldre som är för friska för särskilt boende för äldre i formen omvårdnadsboende, men som vill ha mer trygghet och social samvaro än vad de kan få i sitt nuvarande hem. Om hyresgästen behöver hjälp med hemsysslor får denne köpa hushållsnära tjänster eller ansöka om hemtjänst som i ordinärt boende. Det samma gäller eventuell hemsjukvård. Till skillnad från särskilda boenden för äldre ingår inte mat, service, omvårdnad eller sjukvård

I nuläget är bara sju platser av fjorton öppna på Malmgården, då avdelningen på våning 2 är stängd. I oktober 2020 bor fyra brukare på avdelningen på våning 1. Under brand-skyddsinventering 2018 framkom att brandskyddet på Malmgården inte fullt ut uppfyller de krav som i dagsläget ställs på verksamheten särskilt boende för äldre med biståndsbeslut. Verksamheten har idag dispens från räddningstjänsten att driva verksamheten förutsatt att en högre bemanning kompenserar brister i brandskyddet. I inventeringen fastslogs att ombyggnationer med nya utrymningsvägar och brandceller som skulle krävas för att uppfylla kraven.

Vård- och omsorgsförvaltningen välkomnar initiativ att skapa trygghetsboenden. Vi ser att det både i ansökningar och utredningar om bistånd och särskilt boende ofta uttrycks ett behov av just tryggare och bättre anpassade boendemiljöer med möjlighet till mer socialt liv, utan att man i övrigt har så stora behov av omvårdnad och hälso- och sjukvård att det utifrån förvaltningens riktlinjer går att ta beslut om särskilt boende för äldre.

Vård- och omsorgsförvaltningens bedömning

Förvaltningen föreslår att Malmgården SÄBO stängs och omvandlas till trygghetsboende. För de kvarvarande brukarna erbjuds i så fall lediga platser på andra boenden, och förvaltningen försöker så långt som möjligt tillgodose önskemål. Detsamma gäller befintlig personal, där processen med att erbjuda nya tjänster redan pågår. KFAB påbörjar därefter ombyggnad och renovering till trygghetsboende utan biståndsbeslut.

Anna-Lena Ramstedt
Förvaltningschef

Lars Carlberg
Utredare

Beslutet skickas till: KS, akten

Kopia för kännedom: Verksamhetschef äldreomsorg

Utredning rörande omvandling av Malmgårdens särskilda boende för äldre till trygghetsboende

Utredarens förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden föreslår kommunstyrelsen besluta att Malmgården i framtiden ska användas som trygghetsboende utan biståndsbeslut. Den nuvarande verksamheten särskilt boende för äldre stängs och kvarvarande brukare på Malmgården erbjuds annat boende. Processen startar omgående och skall vara slutförd senast 2020-12-31.

Sammanfattning och bedömning

Kommunstyrelsen har i planeringsdirektivet för 2021 (KS 2020-05-27, §85) gett Vård- och omsorgsnämnden och KFAB uppdraget att utreda möjligheten att omvandla äldreboendet Malmgården från vårdboende till trygghetsboende.

Vård- och omsorgsförvaltningens utredning visar att omvandlingen bör starta förhållandevis skyndsamt. Detta då det inte är möjligt att uppfylla nuvarande brandskydds- och hygienbestämmelser för särskilt boende. Nuvarande verksamhet med endast en avdelning i drift är dessutom kostsam i förhållande till antalet brukare. Förhöjd bemanning nattetid krävs utifrån brandskydd. Förvaltningen har sett problem med att upprätthålla kvaliteten i omvårdnadsarbetet.

Vård- och omsorgsförvaltningen välkomnar initiativ att skapa trygghetsboenden. Vi ser att det både i ansökningar och utredningar om bistånd och särskilt boende ofta uttrycks ett behov av tryggare och bättre anpassade boendemiljöer med möjlighet till mer socialt liv. Trygghetsboende är då ett lämpligt mellansteg mellan olika boendeformer.

Utredningen föreslår därför att även den kvarvarande avdelningen på Malmgården SÄBO med sju platser stängs, brukarna flyttar, och att KFAB påbörjar ombyggnad och renovering till trygghetsboende utan biståndsbeslut.

Att omvandla Malmgården till trygghetsboende skulle betyda att kommunen behåller samhällsservice i kransorter samt följer riktlinjer om att boenden för äldre ska vara jämnt fördelade över hela kommunen.

Under utredningen har vård- och omsorgsförvaltningen kommunicerat med KFAB.

Bakgrund

Vård- och omsorgsförvaltningen är positiv till initiativ att skapa trygghetsboenden. Vi ser att det både i ansökningar och utredningar om bistånd och särskilt boende ofta uttrycks ett behov av just tryggare och bättre anpassade boendemiljöer med möjlighet till mer socialt liv, utan att man i övrigt har så stora behov av omvårdnad och hälso- och sjukvård att det utifrån förvaltningens riktlinjer går att ta beslut om särskilt boende för äldre.

Boendeformen trygghetsboende är avsett för äldre som är för friska för särskilt boende för äldre, men som vill ha mer trygghet och social samvaro än vad de kan få i sitt nuvarande hem. Termen trygghetsboende kom 2008. Sedan 2018 finns också möjligheten, efter en ändring i Socialtjänstlagen, att öppna biståndsbedömda trygghetsboenden. Förslaget som läggs fram här riktas dock mot att det inte skall krävas något biståndsbeslut för att bo på det planerade trygghetsboendet. Fördelning av lägenheterna sker utifrån ett kösystem.

Grundtanken med införandet av trygghetsboenden var att säkerställa att det finns bostäder för äldre med möjlighet till social samvaro. I trygghetsboenden skall det finnas:

- lokal för gemensamma aktiviteter,
- utrymmen för gemensamma måltider och social samvaro,
- möjlighet till hobby och rekreation samt
- personal vissa schemalagda tider varje vardag, som ska hjälpa till att ordna aktiviteter och social samvaro.

Om hyresgästen behöver hjälp med hemsysslor får denne ansöka om till exempel hemtjänst eller trygghetslarm som i ordinärt boende eller köpa hushållsnära tjänster. Till skillnad från särskilda boenden för äldre ingår inte mat, service, omvårdnad eller sjukvård. Utöver någon form av aktivitetsvärd finns det inga krav att trygghetsboenden ska tillhandahålla någon service. Däremot är det ett krav att bostäderna ska vara funktionellt utformade. Det innebär att det till exempel inte finns trösklar och att det är badrum med dusch och inte badkar. Smarta produkter och hjälpmedel ingår inte i trygghetsboende. Men de kan vara en stor hjälp i personens vardag. Det finns inga hinder för att introducera det i trygghetsbostad, antingen att den enskilde själv gör det, eller den som driver trygghetsboendet.

Bakgrund för planering och omvandling

Allmänna förutsättningar

Malmgården SÄBO i Sköldinge har två avdelningar med sju platser på varje avdelning. Varken under 2019 eller 2020 har boendet varit fullbelagt. Den avdelning som finns på våning två är vid tiden för utredningen stängd. I början av oktober 2020 finns fyra brukare kvar på våning ett. Bemanningen på enheten är i dagsläget 13 personal, varav två personer arbetar halvtid. Fem av dessa arbetar natt.

Under brandskyddsinventering 2018 framkom att brandskyddet på Malmgården inte fullt ut uppfyller de krav som i dagsläget ställs på verksamheten särskilt boende för äldre med biståndsbeslut, alltså den form som Malmgården drivs idag. Verksamheten har idag dispens från räddningstjänsten att driva verksamheten, förutsatt att en högre

bemannning kompenserar brister i brandskyddet. Verksamheten har bara en hiss som inte kan användas till vårdäng med patient. I inventeringen fastslogs också, av representanter för både Vård- och omsorgsförvaltningen och KFAB, att det bland annat skulle krävas nya utrymningsvägar och ombyggnad till brandceller. Detta skulle även leda till att antalet platser på boendet minskade till tolv, om man väljer att driva det vidare som omvårdnadsboende. Inventeringen visar också på övriga renoveringsbehov.

Ett boende kan ha flera olika värden som påverkar varför man önskar driva verksamheten, till exempel läge och fördelen med att ha verksamheter även på landsbygden och mindre orter. Under vintern 2019 - 2020 sammankallades en arbetsgrupp av enhetschefer och andra funktioner för att ge verksamheternas syn på närliggande och långsiktig boendeplanering. Under dessa träffar framkom att Malmgården som verksamhet i dagsläget har ett antal förutsättningar som behöver hanteras. Förutom de tidigare nämnda problemen med brandskydd och utrymningsvägar finns det även brister vad det gäller hygienutrymmen och möjlighet att följa kraven på basala hygienrutiner, och det kräver stora ingrepp i lokalerna för att komma tillrätta med detta. Arbetsgruppen menade att det är få äldre med stora behov som har som önskemål att bo där. Det framkom också att flera inom personalgruppen på Malmgården närmar sig pension, och det finns svårigheter att rekrytera personal till boendet på grund av läget, till exempel utifrån hur kollektivtrafiken skall kunna stämma med schemaläggning och arbetstider.

För utredningen har en mindre jämförelse gjorts där Malmgårdens personalkostnader jämförs med Furuliden, som är ett av kommunens större boenden, för att belysa skillnaden mellan större boendeenheter och mindre. Båda boendena har enbart omvårdnadsplatser, alltså inga demensplatser eller andra särskilda platser, vilket gör siffrorna jämförbara.

Tabell 1. Personalkostnader per brukare och månad - jämförelse

Enhet	Personalkostnad totalt tkr	Antal brukare	Personalkostnad per brukare per månad
Malmgården	551	11	48 tkr
Furuliden	1600	50	32 tkr

Tabell 1 jämför skillnaden om elva brukare på Malmgården SÄBO skulle ha bott på Furuliden SÄBO istället. Det är viktigt att komma ihåg att detta inte är några särskilt utmärkande kostnader, då det som tidigare nämnts inte varit fullbelagt på Malmgården under en tid. När avdelningen på våning 2 är stängd, stiger naturligtvis Malmgårdens kostnader per brukare ytterligare, då det inte går att sänka personaltätheten hur mycket som helst, särskilt inte nattetid.

Katrineholms kommun fastställer i kommunplaner och andra styrdokument att även landsbygd och mindre tätorter skall erbjuda samhällsservice. Boenden för äldre är i sig en samhällsservice, och till exempel Katrineholms Kommuns Översiktsplan 2030 sätter upp riktlinjen att "boende för äldre ska vara jämnt fördelade över hela kommunen." Samma översiktsplan säger däremot också att "det är viktigt att placeringen av nya boenden för äldre är god gällande tillgänglighet, kollektivtrafik och service." För personer med svårare funktionsnedsättningar är möjligheterna att göra saker utanför

Malmgårdens SÄBO få, och det finns risk för social isolering. Sammantaget pekar underlaget mot att det vore lämpligare att använda lokalerna för någon annan form av verksamhet än just omvårdnadsboende. De boendeformer som riktas till äldre i Sköldinge bör förutsätta att personen är förhållandevis rörlig, självständig och har andra behov än bred omvårdnad och hälso- och sjukvård.

Genusmedveten styrning

Brukare inom hemtjänst och särskilt boende för äldre i Katrineholm ligger sammantaget ungefär i linje med riksgenomsnittet när det gäller hur trygg man upplever sig med sina insatser. Detta utifrån hur man svarat i undersökningen "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen" för 2019. Både när det gäller äldre och befolkningen i stort visar dock undersökningarna från 2019 att kvinnor upplever mindre trygghet än män. Ansatser att skapa trygga boendeformer för fler personer kan därför antas leda till mer jämlikhet både inom äldreomsorgen och i samhället i stort.

Förslag för omvandlingsprocess

Övervakningen på Malmgården är redan stängd, och de brukare som bodde där har fått nya platser främst på Furuliden SÄBO.

Nuvarande verksamhet

Vård- och omsorgsnämnden beslutar om omvandling, och stängning även av kvarvarande sju platser sker i nära framtid. För de fyra kvarvarande brukarna erbjuds i så fall lediga platser på andra boenden, och förvaltningen försöker så långt som möjligt tillgodose önskemål. Utifrån att verksamheten redan i dagsläget har mycket liten omfattning pågår processen med att erbjuda dagpersonal på enheten tjänster på andra enheter. I nuläget kvarstår frågetecken kring nattpersonalen men även dessa erbjuds andra tjänster. Förvaltningen försöker så långt som möjligt tillgodose önskemål.

Kommande verksamhet

Utifrån att omvandling sker, så kan det innebära att Vård- och omsorgsnämnden behöver se över och anpassa hemtjänstens verksamhet. Vård- och omsorgsförvaltningens uppdrag kan även innehålla att erbjuda personal som kan vara i tjänst vissa tider varje dag på trygghetsboendet för att erbjuda aktiviteter och social samvaro. Det handlar i så fall om en del av en tjänst, där vård- och omsorgsförvaltningen står för personalkostnaderna, men övriga omkostnader betalas av hyresgästerna. Trygghetsboende som boendeform har en åldersgräns för vilka som kan flytta in, vilket är upp till hyresvärden att besluta.

Lars Carlberg
Utredare

Vård- och omsorgsförvaltningen

Lednings- och verksamhetsstöd

Datum
2020-10-07

Vår beteckning

Vår handläggare
Mona KjellströmErt datum
Er beteckning

Vård- och omsorgsnämnden

Meddelanden

Vård- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner redovisningen av meddelandena.

Kommunfullmäktige

Protokollsutdrag den 21 september:

- § 75 Val av ny Märten Grothéus (L) som ledamot och Björn Wahlund (L) som ersättare i vård- och omsorgsnämnden. *Hnr 2020:990.*
- § 78 Sammanträdesdagar för fullmäktige och kommunstyrelsen 2021. *Hnr 2020:991*
- § 79 Reglemente för intern kontroll. *Hnr 2020:992, 1014*

Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag den 30 september 2020:

§ 121 Förlängning av riktlinjer för arbetsmiljö- och hälsoutmärkelse. *Hnr 2020:1015*§ 125 Beslut om att avge yttrande till Justitieombudsmannen. *Hnr 2020:1019*

Samhällsbyggnadsförvaltningen

- Kontrollrapporter den 24 september 2020 från anmälda inspektioner på Resurscenter Hasselbacken och Socialpsykiatri Skogsbrynet. Inga avvikelser konstaterades.
Hnr 2020:963, 964
- Kontrollrapport den 1 oktober 2020 från två oanmälda inspektioner/e-poster av Socialpsykiatri Arbete & sysselsättning. Inga avvikelser konstaterades vid kontrollen. *Hnr 2020:995*
- Minnesanteckningar från Funktionsrättsrådet den 24 september 2020. *Hnr 2020:965*